

16.01.2025

Dnro 1059/03.04.04.04.09/2024

Asia Hyvinvointialueen palvelussuhdeturva

Valittaja Teemu Melan

Valituksenalainen päätös

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus, 4.6.2024, 166

Hyvinvointialueen Perhekeskus Suvituulen vastuuyksikön päällikkö on 29.2.2024 purkanut koeaikana sosiaalityöntekijä Teemu Melanin virkasuhteen päättymään päätöksentekopäivänä.

Aluehallitus on 4.6.2024 hylännyt valittajan oikaisuvaatimuksen.

Valitus

Päätös on kumottava.

Asiassa on järjestettävä suullinen käsittely valittajan itsensä sekä todistajan kuulemiseksi.

Hyvinvointialueen on korvattava valittajan oikeudenkäyntikulut viivästyskorkeineen.

Valittajan virkasuhteessa ei ole ollut koeaikaa, koska virkavalintapäätöksessä 23.8.2023 ei ole ollut mainintaa koeajasta. Valittaja ei ole saanut tiedokseen virkamääräystä, oikeastaan viranhoidtomääräystä. Viranhoidtomääräyksellä ei ole voitu asettaa valittajalle koeaikaa, sillä koeajasta olisi tullut olla määräys jo virkavalintapäätöksessä. Koeaikapurku on joka tapauksessa tehty vasta koeajan päätyttyä, sillä valittajan virkasuhde on alkanut 24.8.2023, jolloin valittajan työ virassa on tosiasiallisesti alkanut. Valittaja on sopinut

aloituspäivästä esihenkilönsä kanssa. Valittaja on osallistunut esihenkilönsä kanssa sovitun mukaisesti tapaamiseen 24.8.2023, jossa on muun muassa tutustuttu asiakkaiden tietoihin ja valmisteltu palvelupäätöksiä. Tapaaminen on liittynyt virantoimitukseen, ja siitä on maksettu valittajalle palkkaa.

Päätöstä ei ole myöskään perusteltu riittävästi. Koeaikapurku on muutoinkin lainvastainen ja tehty koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallisilla perusteilla.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Aluehallitus on antanut lausunnon.

Valittaja on antanut vastineen ja toimittanut selvityksen oikeudenkäyntikuluistaan.

Hyvinvointialue on antanut lausunnon valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta.

Valittaja on antanut vastineen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen suullisen käsittelyn järjestämisestä.

Hallinto-oikeus kumoaa vastuuyksikön päällikön päätöksen 29.2.2024 ja aluehallituksen oikaisuvaatimuspäätöksen 4.6.2024.

Hallinto-oikeus velvoittaa, vaatimuksen enemmälti hyläten, Satakunnan hyvinvointialueen korvaamaan Melanin oikeudenkäyntikulut 6 777 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta lukien.

Ratkaisun perustelut

Suullinen käsittely

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 57 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimen on järjestettävä suullinen käsittely, jos tuomioistuin pitää sitä tarpeellisena tai yksityinen asianosainen sitä vaatii.

Samana pykälän 2 momentin 2 ja 5 kohtien mukaan tuomioistuin voi asianosaisen vaatimuksesta huolimatta jättää suullisen käsittelyn järjestämättä, jos asian ratkaisemiseksi merkityksellisistä tosiseikoista on jo saatu riittävä selvitys, jonka perusteella asia voidaan ratkaista ilman, että tuomioistuimelle jää varteenotettava epäilystä tosiseikoista tai suullisen käsittelyn järjestäminen on muuten ilmeisen tarpeetonta, kun otetaan huomioon asian laatu ja merkitys asianosaiselle sekä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimukset.

Ottaen huomioon asiassa annettava ratkaisu suullisen käsittelyn järjestäminen on asiassa ilmeisen tarpeetonta.

Koeaikapurku

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (myöhemmin viranhaltijalaki) 8 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen otettaessa voidaan määrätä virantoimituksen aloittamisesta alkavasta enintään kuuden kuukauden koeajasta. Saman pykälän 4 momentin mukaan koeajan kuluessa virkasuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi. Purkamisen ei saa tapahtua syrjivillä tai koeajan tarkoitukseen nähden muutoin epäasiallisilla perusteilla.

Viranhaltijalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 196/2002 vp) lain 8 §:n 1 momenttia koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan koeaika tulee määrätä viimeistään ottamispäätöstä tehtäessä.

Viranhaltijalain 9 §:n 1 momentin mukaan viranhaltijalle on annettava viipymättä ja viimeistään seitsemän päivän kuluessa virantoimituksen aloittamisesta pöytäkirjanote tai muu kirjallinen viranhoitomääräys, josta ilmenee muun ohella mahdollinen koeaika.

Viranhaltijalain 10 §:n 1 momentin mukaan virkasuhde alkaa virkasuhteeseen ottamista koskevan päätöksen tekemisestä.

Edellä mainitussa hallituksen esityksessä on viranhaltijalain 10 §:n 1 momenttia koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa muun ohella todettu, että virkasuhteen alkamisen jälkeen ei työnantaja eikä viranhaltija voi vapautua virkasuhteen velvollisuuksista muutoin kuin virkasuhteen irtisanomisella tai muulla virkasuhteen päättymisperusteella, kuten viranhaltijaa koskevan ottamisen kumoamisella valituksen johdosta tai virkasuhteen purkamisella. Molemmat osapuolet olisivat näin ollen sidottuja virkasuhteeseen ja velvollisia toimimaan sen mukaisesti.

Asiassa on ratkaistavana ensimmäiseksi kysymys siitä, onko valittajan virkasuhteessa noudatettava koeaikasääntelyä eli onko koeajasta määrätty viranhaltijalain edellyttämällä tavalla otettaessa valittaja sosiaalityöntekijän virkasuhteeseen.

Satakunnan hyvinvointialueella on ollut haettavana sosiaalityöntekijän virka. Hakuilmoituksen mukaan viran täyttämässä noudatetaan kuuden kuukauden koeaikaa.

Hyvinvointialueen perhekeskuksen vastuuyksikön päällikkö on 23.8.2023 päättänyt valita valittajan Perhekeskus Suvituuleen sosiaalityöntekijän virkaan. Virkanimityspäätöksen mukaan aloitusajankohdasta ja muista työsuhteen ehtoista sovitaan erikseen virkamääräyksessä. Virkanimityspäätöksessä ei ole määrätty virkasuhteessa noudatettavasta koeajasta. Päätöksessä ei ole myöskään mainintaa, että viranhoitomääräys olisi päätöksen liitteenä. Päätös on toimitettu valittajalle sähköisesti 24.8.2023. Valittajan saamasta

sähköpostiviestistä ilmenee, että työnantaja on lähettänyt tuossa yhteydessä valittajalle ainoastaan virkanimityspäätöksen.

Hyvinvointialueen hallinto-oikeudelle toimittaman päiväämättömän viranhoitomääräyksen mukaan sopimussuhteessa noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa. Valittajan mukaan viranhoitomääräystä ei ole toimitettu hänelle ja hän on nähnyt sen ensimmäisen kerran vasta virkasuhteen päättymisen jälkeen. Hyvinvointialueen mukaan viranhoitomääräys on annettu valittajalle tiedoksi esihenkilön toimesta henkilökohtaisesti 1.9.2023, mikä hyvinvointialueen mukaan on todennettavissa 1.9.2023 allekirjoitetusta viranhoitomääräyksen liiteasiakirjasta. Hallinto-oikeus toteaa, että hyvinvointialueen viittaamasta asiakirjasta ”Erillinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista” ilmenee, että valittaja on kuitannut asiakirjan allekirjoituksellaan 1.9.2023. Kyseiseen asiakirjaan kirjatun mukaan asiakirja ei ole viranhoitomääräyksen liite vaan erillinen selvitys.

Edellä mainitun viranhaltijalain 8 §:n 1 momentin mukaan koeajasta tulee määrätä virkasuhteeseen otettaessa. Se, että koeajasta mainitaan viranhakuilmoituksessa, ei siten ole riittävää, vaan koeajasta tulee määrätä erikseen. Viranhaltijalain esitöissä on tarkennettu, että koeajasta on määrättävä viimeistään ottamispäätöstä tehtäessä. Virkanimityspäätöksessä 23.8.2023 ei ole määrätty valittajan sosiaalityöntekijän virkasuhteessa noudatettavasta koeajasta. Asiassa ei ole myöskään osoitettu, että päiväämätön viranhoitomääräys olisi tehty samanaikaisesti virkanimityspäätöksen kanssa. Valittajan virkasuhde on alkanut virkanimityspäätöksen tekemisestä. Virkanimityspäätökseen sisältyvällä maininnalla siitä, että muista työsuhteen, oikeastaan virkasuhteen, ehdoista sovitaan erikseen viranhoitomääräyksellä, ei voida vastoin viranhaltijalain 8 §:n 1 momentissa säädettyä siirtää koeajasta määräämistä virkasuhteeseen ottamisen ja siten virkasuhteen alkamisen jälkeiseen aikaan. Koeajasta ei ole määrätty viranhaltijalain edellyttämällä tavalla virkasuhteeseen otettaessa eikä koeaika ole tullut siten noudatettavaksi valittajan virkasuhteessa. Perhekeskuksen vastuuyksikön päällikön päätös 29.2.2024 valittajan virkasuhteen koeaikapurusta ja aluehallituksen oikaisuvaatimuspäätös 4.6.2024 tulee tällä perusteella lainvastaisina kumota. Asian näin päättyessä hallinto-oikeuden ei ole tarpeen lausua muista valitusperusteista.

Oikeudenkäyntikulut

Viranhaltijalain 53 §:n 1 momentin mukaan sen estämättä, mitä oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, on kunnallisvalituksen tai aluevalituksen tehnyt asianomainen viranhaltija tai muu henkilö, jonka on katsottava tehneen valituksen viranhaltijan puolesta, vaadittaessa velvoitettava korvaamaan työnantajan kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, mikäli valitus koskee tässä laissa tarkoitettua asiaa eikä valitusta hyväksytä. Vastaavasti viranomaisen on velvoitettava korvaamaan kunnallisvalituksen tai aluevalituksen tehneen asianosaisen kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, mikäli päätös valituksen johdosta osittain tai kokonaan kumotaan.

Saman pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentista poiketen oikeudenkäyntikuluja ei velvoiteta korvattavaksi silloin, kun päätös koskee virkaan ottamista tai jos asia on ollut oikeudellisesti niin epäselvä, että oikeudenkäyntiin on ollut perusteltu syy tai oikeudenkäyntikulujen korvaamista on muutoin pidettävä asian laatu tai olosuhteet huomioon ottaen kohtuuttomana.

Valittaja on vaatinut, että hyvinvointialue on velvoitettava korvaamaan hänelle avustajan käyttämisestä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut avustajan 42,80 tunnin ajankäytön mukaan yhteensä 14 404,51 eurolla (sis. alv 25,5 %) sekä oikeudenkäyntimaksun 270 euroa.

Hyvinvointialue on vaatinut, että ensisijaisesti kumpikin osapuoli vastaa asiassa omista kuluistaan. Toissijaisesti hyvinvointialue on paljoksunut valittajan oikeudenkäyntikulujen määrää ja katsonut, että hyvinvointialue tulisi velvoittaa korvaamaan valittajalle yhteensä 2 070,75 euroa, joka vastaa 15 tunnin ajankäyttöä 110 euron tuntitaksalla (sis. alv 25,5 %).

Hallintolain 64 §:n 1 momentin mukaan hallintoasiassa kukin vastaa omista kuluistaan. Valittajan oikeudenkäyntikululaskusta ilmenee, että laskuun sisältyvistä tunneista 7,83 tuntia on käytetty avustajan toimenpiteisiin oikaisuvaatimusvaiheessa. Tältä osin oikeudenkäyntikuluvaatimus on lakiin perustumattomana hylättävä.

Laskuerittelyn mukaan palkkiota on vaadittu valituksen laatimisesta, siihen liittyvästä yhteydenpidosta päämiehen kanssa ja valituksen toimittamisesta hieman yli 17 tunnin osalta sekä vastineen laatimisesta, siihen liittyvästä yhteydenpidosta päämiehen kanssa sekä todistelun läpikäymisestä hieman yli 16 tunnin osalta. Lisäksi lopputoimenpiteisiin on varattu tunti. Hallinto-oikeus katsoo, että vaadittu toimenpiteiden tuntiveloitusperuste 270 euroa on kohtuullinen, mutta asian hoitamiseen käytettyä aikaa on pidettävä asian laatu ja laajuus huomioon ottaen liiallisena. Asian lopputulos huomioon ottaen valittajalta ei peritä oikeudenkäyntimaksua. Hallinto-oikeus velvoittaa Satakunnan hyvinvointialueen korvaamaan valittajan kohtuulliseksi arvioidut oikeudenkäyntikulut yhteensä 20 tunnin osalta eli yhteensä arvonlisäveroineen 6 777 euroa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki hyvinvointialueesta 140 § 2 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Aluevalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Anna-Riikka Hänninen ja Sami Kouki sekä asessori Laura Aaltonen. Asian on esitellyt Laura Aaltonen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Teemu Melan
Asiamies: OTM Elias Thureson

Maksutta

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus, jonka on hyvinvointialuelain mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2–4 (PL 32), 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
Puh. 029 56 42400
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>